

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak, nyitlerek és hirdetések.

# MURAKÖZ

Előfizetési árak:  
Egész évre 8 kor  
Fél évre 4 kor  
Negyed évre 2 kor  
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

NYITNÉK PÖTTÖRÖZ 50 HIR.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Feloldó szerkesztő:  
**ZRÍNYI KÁROLY.**

Főszerkesztő:  
**MARGITAI JÓZSEF.**

Kiadó és lapkiadó:  
**STRAUSZ SÁNDOR.**

## A guruló pénz.

A közeledő ünnepek alkalmával a pénznek egy nagy áramlata fog megindulni. Vándorolni, gurulni fog a pénz helyről-helyre, kézzől-kézre, egyformán a gazdagok és szegények körében.

A gyárosok, birtokosok, munkaadók alkalmazottairól, ugyancsak ez utóbbiakról a nagyközönség, továbbá a szülők, rokonok, jóbarátok gyermekeikről, hozzátartozóikról, ismerőseikről mind megemlékeznek. Ennek jelét ki pénzben, ki különböző tárgyak ajándékozásával adja. E szép szokás alkalmából a pénz sohasem tesz oly mozgalmat az év többi részében, mint a karácsonyi és újévi ünnepek alatt. Milliókra megy az az összeg, amely ilyenkor megmozdulva, helyet cserél.

E tradicionális szokásnak azt a részét, amely különböző ajándék és emléktárgyak adásában nyilvánul, nem érintjük. A pénznek ajándékozását is csak helyeselhetjük akkor, amikor azt az elsőrendű életszükségletek beszerzésére fordítják az ajándékozottak, sőt az sem kifogásolható, ha ilyen alkalommal egyesek a másodrendű életszükségleteket szerzik meg. Józan élvezet és szórakozás csak kellemes emléket hagy abban az iránt, aki azt okozta. De mit látunk így az ünnepek alatt és utána? Az a tömeg, mely az utcákon hullámozott, elvégezvén misszióját, otthon övéi körében örül, míg egy más része, éppen a népek az az

osztálya, a melyről a nagyközönség csengő ércpénzben szokott megemlékezni, zsufolásig tölti meg a vendéglőket, kávéházakat és különböző mulató helyeket. Ismételjük, nem akarunk a józan szórakozás, mulatságok — pl. egy tanulságos színlelőadás — ellen szólni, de igenis határozottan el kell ítélnünk a mulatság azt az alakját, amely a féktelen tobzódásban, az utolsó fillérnek is a korcsában való elköltésében nyilvánul.

E bajon a népek nevelésével, művelésével, gondolkodásának helyes irányba való terelésével lehetne segíteni. E cél érdekében a nép szívéhez kell hatolni, annak érzelmi világába be kell plántálni, meg kell vele ismertetni mindazaz institúciókat, amelyek tulajdonképpen ő érte vannak. Ezek egyike a postatakarékpénztár, amelynek ismertetésére és figyelembe vételére talán sohasem mutatkozik kínálkozóbb alkalom a közeledő ünnepeknél. Abból a pénzáramlatból, amely a nép között megindult, hacsak egy tizedrésznnyit lehetne ezen intézet felé terelni, kétszeresen szolgálna az ügyet, mert amíg a pénzt megőrizné és így az egybeki érdekét mozdítaná elő, amellyel a nemzeti vagyonosodásnak is tenne szolgálatot.

Ezen intézet — a postatakarékpénztár — amidőn módot nyújt arra, hogy a fiú katonai szolgálatáról, a leány férjhez meneteléről minden nehézség nélkül lehessen gondoskodni, ugyanakkor csak a közönségen mulik, hogy ezen kedvező feltételeket a

maga érdekében alkalom szerint kedvezően kihasználja. Ha a szülők, rokonok gyermekeiket oly betétkönyveskével ajándékozzák meg, amely az érintett feltételeket tartalmazná, a gyermek a mellett, hogy a lakarékosságra szoknék, könyveskéje által egy kedves emléket és azonkívül jövőjére való gondoskodását is nyerné.

Az ipari munkások, ifjú tanoncok ugyanezen, sőt tovább menve a meghatározott összeg és kikötött idő feltétele mellett ajándékpénzeiket ha postatakarékpénztárba teszik, szintén biztosítják jövőjüket és további boldogulásukat. Megszokják a lakarékosságot és így amidőn önmaguknak használnak, egyúttal hasznos tagjaivá lesznek saját társadalmi osztályuknak is.

A postatakarékpénztár, amely a maga nemében egyetlen ilyenmű Állami szociálpolitikai intézmény az országban, mindenképpen megérdemli a pártolást és azt, hogy a társadalom a nép minden rétegében minél ismertebb, népszerűbb legyen.

Külföldön; Ausztriában, Hollandiában, Franciaországban milliárdokra megy az az összeg, amelyet a basov intézetek a nép fillereiből összegyűjtöttek. Hazánk nem marad az utolsó helyen, amennyiben betétállománya immár a száz millió felé közeledik.

Sokan a kamatlábat veselik és éppen e panaszt fogja ellensúlyozni a különböző feltételek mellett letett betétek a rendes 3%-nál 0.6-del magasabb kamatlába, továbbá a részjáradéknak 4%-al való kamatoztatása

## TÁRCA.

### Az ujságírás bölcsője.

Sokszor megírták már és számokban is kimutatták, hogy a földgömb összes művelt országában mily óriási léptekkel halad előre a hirlapirodalom, különösen az utolsó félszázadban. Európában és több más helyen már általános a panasz, hogy a hirlapírók, legalább számukat tekintve, már túlságig elszaporodtak. Kevésbé ismeri azonban a nagyközönség e hirlapirodalomnak a keletkezése körülményeit, bár mindenki tudja, hogy már igen régen a könyvnyomtatás feltalálása előtt is voltak hirlapforma közlemények s az is természetesen látszik, hogy a hirlapok elszaporodására a posta közlekedés és a vasutak fejlődése is nagy hatással van.

Az ósrégi hirlapok közül legérzékenyebb tudomásunk van a Julius Caesar korában virágzott „akta diurnia” (napi tudósítások) című vállaatról. Ezt papyrus bélré (charta) írták fel s közhelyen függesztették ki, emellett egyes vállalkozó írók másolatokat és kivonatokat küldtek róla a vidéki városokba. A hirlapírók száma már akkor meglehetősen nagy volt s az írók gúnyolták őket, hogy a tudáosságból igen sok görög szót és szólamot használtak s a latin nyelvet meghamisították.

A középkoron át alig van Európában a hirlapirodalomnak valami nyoma, kivéve, hogy a zárdák levelezésben állottak egymással s egyik-másik hírt közöltek is. A XIV. századtól kezdve azonban a forgalom élénkülése következtében kereskedők, diplomaták és hatóságok már rendszeresen alkalmaztak hírgyűjtő embereket. Leghi-

reselő volt a hírközlések között a Fugger-féle bankház üzleti tudósítása, melyből a bécsi udvari könyvtárban 28 kötetet őriznek, melyek ama korra vonatkozólag a világ minden részéből igen sok érdekes adatot tartalmaznak. V. Rudolf császárról feljegyezték, hogy kölni hirlaptudósítójának évente 300 aranyforintot, tehát igen tetemes összeget fizetett.

A legtöbb ily régi hirlap magánlevelezésekkel kezdődött, vagy a postahivatalnokok közléseiből. Igen sok postamester adott ki rendes hirlapot kéziraltan egyes megrendelők számára, vagy cserében más hivataloknak. Az ily lapokat azután egyesek több példányban lemasolták. E célra némely postamester számos rendes írkokat tartott, kik egy ív leírásáért 4—5 krajcárt kaptak. A városok és más hatóságok levéltáraiban számos ily lap van s nevezetes, hogy ezekben gyakran fordultak elő titkos okiratok is, melyekhez a hirlapok csak megvesztegetés útján juthattak. Általában azonban ezek a lapok csak híreket közöltek, igen ritkán fordul elő egy-egy utazás, ünnep vagy népszokás leírása, de hirdetések és árjegyzékek már ezekben is vannak s különösen gyakoriak a vásárookra vonatkozó tudósítások.

Nagyon sajtáságos s csaknem érthetetlen, hogy az ily ujságlapok előállítására a nyomdákat másfél századik nem használták fel. Ha valami nagyobb esemény történt, azokról röpiratokat, vagy alkalmi füzeteket adtak ki többnyire fametszetekkel és néha verses alakal. Az első eset, hogy azok bizonyos rendszerességgel adtak ki, Kölnben történt. Fitting Mihály 1583-ban „Relatio historica” címmel adott ki egy röpiratot a kölni érsekségi perpatvarról s ezt annyira megkedvelték, hogy többször utánnomatták s 1588. óta állandóan

kiadta félevenként a frankfurti két nagy vásár alkalmával. Ezt a példát csakhamar több nyomdász követte s a nagy vásárokra már egész reneg ujságlap került, melyekben nemcsak hírek voltak, hanem a verseny következtében különböző mulatótató és ismeretterjesztő közlemények is.

Ettől kezdve már csak egy lépés volt a rendes hirlapok kiadására. Melyik volt az az első hirlap? egészen biztosan nem tudjuk. Egyes régi lap-példányok a XVII-ik század első évtizedeiből még most is megvannak. Zürichben őriznek a strassburgi relatiót 1609. óta, mely hetenkint jelent meg. Az angol „The Weeklynews” (Hetű ujdonságok) 1622-ben indult meg, Franciaország első ismert lapja 1631-ből való. A legrégibb, ma is fennálló német lap, a „Frankfurter Journal” 1615-ben indult meg s már pár év múlva hetenként kétszer jelent meg; ma hetenkint 13-szor adják ki. Ezenkívül még 5—6 német hirlap van, mely eredetét a 30 éves háború idejéig tudja visszavinni, jeléül, hogy ebben az időben már meglehetősen élénk volt Németországban a hirlapirodalom, míg nálunk tudvalegőleg csak a XVIII-ik század elején jelent meg elsőször hirlap s az is rövid életű volt s azután csak a század vége felé keletkeztek újra hirlapjaink.

Általában akkor lendült fel a hirlapirodalom, amikor a postai közlekedést rendezték. Egészen a múlt század közepéig ily azoros kapcsolatban állott a két intézmény, hogy sok lapszerkesztő egyúttal postamester is volt. De mikor a kereskedelem és az egyesületi élet önállóságra jutott, a hirlapirodalom mind inkább-inkább elvált a postától s idővel nagyon megerősödött.

A postatakarékpénztár ugyanis éppen a jövő év január hó 1-jével részjáradék üzlete révén lehetővé fogja tenni az állami járadék vásárlását már oly felek részére is, akik legalább 25 korona névértékű járadék vételárával rendelkeznek. Tekintve, hogy a járadék a mostani árforrás szerint névértékén jóval alul van, a ráfordított pénz még 4%-osnál is magasabb kamatot fog hozni.

A közönségünkön áll tehát már most, hogy ezen intézmény révén, amely kizárólag az ő érdekében létesítetett, megismerkedjék a takarékosággal és ezáltal úgy az egyeseknek, mint azok hozzátartozóinak jövő megélhetését biztosítva, könnyítse meg az élet terheit.

Okunk van hinni, hogy a küszöbön álló ünnepek alkalmával az a tábor, amely eddig a postatakarékpénztár betevői közé sorakozott, csak sokasodni fog és a guruló pénznek egy része a postatakarékpénztárban fog megállapodni.

Dr. Dencz Ákos.

## Made in Hungary.

Az egész esztendő pangását, sivárságát egy kissé felélikenti a karácsonyi megelőző vásár. Ilyenkor a még olyan szorult anyagi viszonyok közt élő embertársunk, ha csak csekélységgel is, kedveskedni óhajt hozzátartozóinak s még a legszegényebb háztartásban is bizonyos kedves, meleg, derűs képet rajzol az a jó szívvel adott ajándék, ami majd odakerül a zöld fenyő talapzatára, karácsonyi meglepetésül.

Sürgés forgás, élénkség jellemzi ilyenkor a kereskedéseket s ha csupán pár napra is, de felderül minden kereskedő arca, a szebb jövőben való reménykedés sugárzik le róla.

Minden esztendőben, szinte programszerűleg felhangzik a karácsonyi vásárok alkalmával, hogy nézzük meg azt, a mivel szeretteinknek kedveskedni akarunk s mind-azt, mit a hazai ipar előállítani képes abból, csakis magyar gyár, magyar kéz ipartermékét fogadjuk. Pártoljuk a honi ipart! Különösen akkor, amikor az sem anyagi, sem erkölcsi károsodásunkkal nem jár.

Igen ám, de hogyan ismerjük meg mi azt, hogy tulajdonképpen mi is készült ebben a mi szegény hazánkban? Hiszen a jó gyártmányok sem különböztethetők a külföldi gyártmányoktól. Ez a nehéz, ez a fogas kérdés.

Bezzeg a német vagy angol, ha hazai cikket akar vásárolni, csak meglekinti azt s ime büszkén csillan a szemébe a felirat: Made in German, vagy Made in England. S ezzel már tisztában van, hogy saját hazája iparát támogatja, amikor az ilyen feliratu cikkeket vásárolja. A mi gyártmányainkon ezt bizony hiába keresnők. Meg is kérdeztük egyik nagyobb játékaru-gyárunkat, hogy miért nem könnyíti meg a hazafias magyar vásárlók igyekezetét, miért nem teszi gyártmányaira a Made in Hungary bűszke felirátát, mire az szomorúan válaszolta:

— Kedves uram, ha mi a gyártmányainkra ezt az igaz és szép jelszót reá tennők, a kutyá sem vásárolná cikkeinket. Hiszen a kereskedő csak úgy tud túladni rajta, hogy azt állítja róla, hogy külföldi gyártmány. Pedig mondom, hogy sokkal becsültelesebb munka amannál, tetszetősebb is a hasonló külföldinél. De hát mi már úgy vagyunk, hogy csakis az tetszik, ami a külföldről jött.

Elbámulva s szinte megrettenve hallottam ezt a kemény szót. S mikor azután a kereskedőnél is érdeklődtünk, ott is csak ezt a szomorú választ kaptuk.

Tehát a magyar gyártmány nem kell nekünk magyaroknak, mert itthon készült, mert magyar kéz segédletével jött létre, magyar embernek ad kenyeret s a magyar állam fenntartásához hozzájárul, szóval mert Made in Hungary.

Régi dolog, hogy azok a műveletlen, barbár nemzetek, kiket a kultúra csak nagyon felszínesen érintett, nem lévén kritikájuk, mindazt, ami az elismeri, művelői külföldről jön, azonnal s minden bírálat nélkül elfogadják, bevesznek, azon hiszemben, hogy annak feltétlenül jónak kell lennie. Az európai kulturálmok, ezeket a lekicsinyelt s igen kevése becsült nemzetekeket egy gyűjtőfogalom alá sorozzák s pedig a Balkán államok elnevezése alá. Nem is olyan régen Magyarországot is a Balkán államok közé sorozták, nem földrajzi, fekvésénél fogva, hanem az ő becsülésük szerinti kultúrájuknál. Ez a szomorú időszak, ha nem is egészen, de nagyrészt elmúlt feleltünk. Lassan-lassan bebizonyítottuk, hogy műveltségünk, művészetünk, irodalmunk s immár gyár- és kézi iparunk is a kulturálmokkal sikeresen veszik fel a versenyt. S hovatovább meg is szerezzük a külföld előtt azt a tiszteletet, melyet évezredek történelmünk egymaga is megérdemelve.

De ha a Made in Hungary akadályá annak, hogy a hazai iparcikkek vevőkre találjanak Magyarországon, akkor ezerszeresen is megérdemelnék, hogy visszatársítsanak bennünket azon Balkán államok sorába, melyeknek lakói csakis annak kedveznek, ami a külföldről jő.

A karácsonyi vásárok alkalmából felkérjük a hazafias, igaz magyar polgárokat, hogy eltekintve a honi ipar amúgy is sanyaru sorsától, azokból a cikkekből, a melyeket itthon is előállítanak, csakis a magyar gyártmányt fogadják el s követeljék a kereskedőktől, hogy a magyar gyártmányok azáltal is megkülönböztethetők legyenek a külfölditől, hogy minden egyes darabján rajta díszlegjen «Made in Hungary», «Magyarországon készült.»

Ha mi nem támogatjuk a magyar ipart, miért támogassa azt a külföld?

## K Ü L Ö N F É L É K.

### Az én boldogságom.

Szeretem a hajnal úde pirkadását,  
Ébredő napsugár csókos barátságát.  
Szeretem az édes reggeli álmokat.  
Mert hozzám kis Gittám ilyenkor látogat.  
Szép, úde, harmatos, napsugaras hajnal,  
Hínté be szobámat s ágyamat arannyal.  
Ekkor jön szememre legédesebb álmom,  
Miert nem csorélnék semmit e világon.  
Út, aki messze van, közelről láthatom,  
Kéz a kézben tartva, ajakát csókolom.  
Élvezem a feslő himbónak illatát,  
Bódító szerelem forró páraszatát.

Fáradságos munka rajta testem s lelkem.  
Nehéz kádelmimben nincsen egy nyugodt percem.  
De Gittámmal egyitt van hajnali álmom,  
E kettő képezi kevés boldogságom.

Kozma Imre.

— Jótékonyág. A «Csáktornyai Jótékonycélu Nőegylet», mely immár három évtizede, hogy a szegények nyomorának enyhítése körül tevékenységét gyakorolja, az idén is a karácsonyi segélyezést már megkezdte. F. hó 12-én 20 pár téli lábbeli

osztatott ki a szegény tanulók között, mely segélyben az állami elemi népiskolából 16, az áll. gyakorlóiskolából 2 tanuló, az egyesületi óvodából pedig 2 óvóköteles gyermek részesült. Ezen kívül 5 méteről tűzifa osztatott ki a város szegényei körében. Mindezen segélyezésekre mintegy 400 kor. lett fordítva.

— Eljegyzés. Novák Ignác helybeli cipészmeister eljegyezte Steinauer Rozáliát, néhai Steinauer Lajos volt murasiklósi urad. major gazda leányát.

— Karácsonyi szünet. A helybeli tanintézetekben a szokásos karácsonyi szünet, melyet a kis és nagy diákok oly örven-dezve várnak, f. hó 23-án délelőtt lesz kezdve. A tanulóifjuság a mult hét folyamán végezte a karácsonyi szent gyónást és áldozást s december 23-án lesz a boldog nap, amikor a szélrózsa minden irányába útnak indulnak a vidéki tanulók, hogy egy időre elhagyják a tudomány szent csarnokát s a kis Jézus születésének emlékeztétét otthon, az édes szülői háznál ünnepeljék meg. December 23-án osztatik ki a kis elemi iskolás diákok között a karácsonyi Értesítő is. A karácsonyi vakáció a miniszteri rendelet értelmében január hó 2-ig tart, mely után a munka, a tanulás ideje újból megkezdődik.

— Adomány. Antonovics József csáktornyai vendéglős a községi szegények részére leendő kiosztás céljából a szegény-alap pénztárból 40 koronát fizetett be, mely szíves adományért a községi előljáróság nyilvános köszönetét nyilvánítja.

— Műkedvelői színelőadás. A helybeli iparosifjak egyesülete egy évi szünetelés után ismét sorompóba lép s az ideai farsang folyamán ismételve bemutat egy műkedvelői színelőadást, mely siker tekintetében bizonyára az idén sem marad el a mult években rendezett előadások mögött. A város közönségének még élénk emlékezetében van a műfelvezet, melyet a Falurossza, A sárka csikó, A gyimesi vadvirág annak idején nyújtottak. Ez alapon erős a hitünk, hogy A bor előadásáról is hasonló vélemény fog kialakulni. Egyrészt, mert A bor Gárdonyi Géza kitűnő tollú írónknak hírneves darabja, mely a színpadon mindenféle óriási sikereket ért el; másfelől, mert a fáradhatatlan Boroviák Lajos polg. isk. tanár rendezzi, kinek ezen a téren elért fényes sikerei már eleve is garanciát nyújtanak arra nézve, hogy A bor előadása egyik kiemelkedő pontja lesz az ideai farsangnak. A próbák már erősen folynak s az előadást már január 5-én meg is tartják. A meghívókat az ünnepek során bocsátják ki, tájékoztatásul egyelőre csak a darabban szereplők neveit közöljük. A női szerepek Zrínyi Margit, Dénes Jolán, Czukor Mariska, Szőke Ilonka, Bernhard Vilma, Herrstein Anna és Wechtersbach Lujza; a férfi szerepek Boroviák Lajos, Grau Géza, Péntek Ernő, Csendes György, Megla István, Szabó Elemér, Rózsa Ernő, Pintarics Lajos, Czeizek István, Gacsál István, Jenesch János stb. kezeiben vannak. A sugó Oszten Ferenc. A műkedvelői előadás után tánc következik.

— Szilveszter estély. A perlaki Szegény Tanulókat Segélyező Egyesület f. év december hó 31-én a nagyvendéglő helyiségében pénztára javára zártkörű szilveszter estélyt rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépő-díj: személyjegy 1.50 kor., családjegy 3 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— A nagykanizsa—alsólendvai vasút előmunkálatait befejezték s a traszterveket

a miniszteriumhoz fölterjesztették. Korányi Kálmán műszaki tanácsos e napokban lejött Budapestről s megejtette a traszrevíziót és a Szalay Károly által készített kitűnő terveket jóváhagyta. A közigazgatási bejárást a miniszter január hó második felére rendelte el. Az új vasút Nagykanizsán tudvalevőleg be megy a déli vasút állomásába, de azért fognak még egy állomást építenie Nagy- és Kiskanizsa között. A miniszter elrendelte, hogy egy új vonal a déli vasút vonalából a Franz-féle iparvágánnyal párhuzamosan váljon ki s az új kanizsai állomást e vágány végén a malom s a Kanális közt, a réten építsék. A miniszter még némi változást rendelt el a Szepetnek és Vente pusztai közti réten, azonban azontúl érintetlen hagyta a terveket. Ami az építés első feltétele, a finanszírozás már rendben van. Szalay Károly főmérnök azzal a kiváló szakértelemmel és fáradhatatlan agilitással, mellyel az előmunkálatakat végezte s az érdekeltséget összehozta, gondoskodik a vasútépítés további sorsáról s ha csak valami nagy akadály közebe nem jön, az építést márciusban megkezdik.

**Hány választó lesz a vármegyében.** Az új választási törvény alapján Zalavármegyében körülbelül 80.000 választó lesz, akik 126.200 szavazatot képviselnek. Egy szavazattal fog bírni 39.400, két szavazattal 35.000 s három szavazattal 5600 választó.

**Új politikai hetilap.** Dobrovics Milán, a letenyi kerület országgyűlési képviselője, a megyei függetlenségi párt megbízásából erős függetlenségi szellemű, antiszocialista és anti-nemzetiségi, politikai hetilapot fog megindítani, horvát-, magyar- és szerb nyelven. A lap felelős szerkesztője Kalmár Antal dr. ismert nevű publicista lesz.

**Körözés.** Közrend és közcsend eleni kihágás miatt Bíró Mihály volt perlaki; valamint közbiztonság eleni kihágás miatt Somogyi Ignác volt szentmáriai lakosok a perlaki főszolgabírói hivatal által el lettek marasztalva, nevezettek azonban az ítélet végrehajtása előtt ismeretlen helyre távoztak, miért is ellenük a nyomozás elrendeltetett.

**Iparhatósági megbízottak választása.** A csáktornyai ipartestület kebelében választandó iparhatósági megbízottak választási határnapjául f. év december hó 30-ának délutáni 6 órája tüzetelt ki, melyre a helybeli iparosok és kereskedők ezennel meghívatnak.

**A Megváltó születését ünnepli 25-én az emberiség, de nemcsak a vallásban él a megváltás dicső gondolata, hanem él a beteg emberekben is, akik gyógyulásban látják a megváltás tényét. Akit a sors idegességgel, gyengeségi állapottal, fej- és hátfájással, borús kedélyhangulattal, álmatlansággal, étvágytalansággal, vagy csúzzal közvényenyei ishiással látogatott meg, az ne csüggedjen, hanem írjon egy levelezőlapot az *Elektró Vitalizer* Orvosi Rendelő Intézetnek Budapest, Károly-kört 2. lételelet 50 és kérje a »Modern Villamos Gyógyomlóról« szóló könyvet (külön kötet nőeknek — külön kötet férfiaknak), melyet ingyen és bérmentve zárt borítékban küld meg kívánatra bárkinek a fent nevezett világhírű orvosi rendelő intézet.**

**Költözködő hivatal.** A soproni m. kir. halárszéli rendőrkapitányság csáktornyai kirendeltsége, melynek hivatala eddig az önk. tűzoltóegyesület szertárának emeleti helyiségében volt elhelyezve, f. hó 1-től kezdve a vasúti állomás mellett a »Muraközi Pezsgőgyár« helyiségébe költözködött át.

**A közművelődési egyesület közgyűlése.** A »Zalavármegyei Közművelődési Egyesület«, mely az oly sok történelmi emlékekkel megszentelt vármegye területén az ideális, egységes nemzeti állapot megteremtésén

fáradozik, f. hó 13-án tartotta meg Zalaegerszegen, a vármegyeház nagytermében első igazgatóválasztmányi ülését s utána rendkívüli közgyűlést, mely az igazgatóválasztmányának a költségvetésre vonatkozó előterjesztéseit és indítványait változtatás nélkül elfogadta. A közgyűlést Baththyán Pál gróf főispán, az egyesület lankadatlanul lelkes és tevékeny elnöke elnökölt; ki megnyitásával az egyesület gyakorlati tevékenységének irányelveiről szólt, majd Ruzsicska Kálmán dr. kir. tanácsos egyesületi főtitkár terjesztette elő jelentését, mely különösen a Muraközben és vendvidéken kifejtett kulturális akcióit is részletesen felölelte. A közgyűlés a főtitkári jelentést nagy tetszéssel fogadta. Vidóczy Pál pénztáros, valamint Udvardy Ignác jelentéseit egyhangulag tudomásul vette a közgyűlés. A közgyűlésen Odor Géza pénzügyi igazgató és Koibenschlag Béla megyei főjegyző nagyérdemű indítványokat terjesztettek elő.

**Allami iskola építése.** A nyírvölgyi áll. iskola építése tárgyában zalaegerszegi államépítészeti hivatal a következő hirdetményt teszi közzé: A vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter úr az 1908. évi okt. hó 25-án kelt 81197. számú rendeletével a nyírvölgyi állami elemi iskola elhelyezése céljából szükséges építkezések végrehajtását 14567 kor. 26 fill. összeg erejéig engedélyezte. A fent említett munka kivételének biztosítása céljából az 1909. évi január hó 18-ik napjának d. u. 2 órájára a csáktornyai vidéki körjegyzőség hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik. A versenyzői óhajtok felhívhatnak, hogy a fentebbi munkát végrehajtásának elvállalására vonatkozó egy koronás bélyeggel ellátott ajánlataikat a kitűzött nap d. u. 3 órájáig a nevezett körjegyzőséghez annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem foghatnak vétetni. Az ajánlathoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz csatolandó. A szóbanforgó munkálatra vonatkozó tervek, előmerlet — költségvetés, általános és részletes föltételek, szerződés tervezet a nevezett körjegyzőségnél a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

**A kisdóvodák államosítása.** A kisdóvodák államosítása ügyében fontos lépés történt múlt vasárnap; akkor dőlt el ugyanis, hogy Pusztafa község hozzájárul-e a külső óvoda felállításának költségeihez? S az akkor megtartott képviselőtestületi gyűlés egyhangulag elhatározta, hogy a külső községek részére építendő óvoda felépítéséhez Pusztafa község 400 □° területű telket ad azzal a kikötéssel, hogy gyermekei az óvodába dijtalanul járhatnak. Ezzel a dicsérendő határozattal most már biztosítva van az óvoda államosításának s a két új állami óvoda felállításának a sorsa. A csáktornyai képviselőtestület kebeléből kiküldött bizottság immár munkáját befejezte s megbízásáról számot ad a városi képviselőtestületnek, melyet szombatra híttak össze. A képviselőtestület előreláthatólag hozzájárul a javaslathoz, aminek következtében a tárgyalások megindíthatók lesznek a miniszteriummal. Közös érdek, hogy az óvodákat mihamarabb megkapjuk s ezért kívánatos, hogy a tárgyalások gőzerővel meginduljanak, hogy minél előbb befejezéshez jussanak.

**Olcso Üzem.** A Drezdai Motorgyár részv. tsz. óriási sikereket ért el a legutóbbi szentpétervári nemzetközi motorkiállításán, ahol ez a gyár az összes versenyzők között a legnagyobb kitün-

tesben részesült. A különösen szabatos működés és kiváló jó anyag mellett olyan olcsó üzemeltetés nyert igazolást, hogy e részben is első helyet foglal el a Drezdai Motorgyár részv. tsz. Motorevők figyelmét felhívjuk a lapunk mai hírdetési rovatában megjelenő vonatkozó hírdetésére.

**Figyelmeztetés a postát igénybe vevő közönség érdekében.** A karácsonyi postacsomag-forgalom fokozott mérvben veszi igénybe a postaalkalmazottak tevékenységét s oly rendkívüli mérvet szokott ölteni, hogy ha a fennálló postai szabályok a közönség által szorosan nem tartatnak be, a kir. posta a legkiterjedtebb intézkedések és a legnagyobb erőmegfeszítés dacára sem volna képes a közönség minden igényének eleget tenni. A tapasztalat azt mutatja, hogy a szabályoknak a közönség részéről való pontos betartása a csomag sorsát biztosítja, énnél fogva a postát igénybe vevő közönség figyelmeztetik, hogy minden egyes küldemény a tartalomnak megfelelően, de minden esetre jó anyaggal és tartalom csomagolandó. Élelmiszerek, játékok, gyümölcs, szövet, kalap, ruha, fehérnemű külön-külön csomagolandó. Ezüst és aranyeműeket, továbbá pénzt a fennebb felsorolt tárgyakkal együvé csomagolni nem tanácsos. A csomagoknak általában úgy kell göngyölvé lenni, hogy tartalmukhoz a burkolat és a pecsétek megsértése nélkül hozzáférni ne lehessen. Ezért jelelőlegesen értékű tárgyak megfelelő módon közbiztonságos, vagy fonákjával kifelé fordított viaszos vászonba, bőrbe, szükség esetén vászonnal körülburkolt dobozba teendő. Ékszer, drágaságok jól körülkötözve és lepecsételve adandók fel. Csekélyebb értékű tárgyak jóminőségű és többrétű csomagoló papírba burkolandók. Csomagolás nélkül csak már nem vérző egy-egy darab vad adható fel. A kosarakba helyezett tisztított szárnyasokat tartalmazó küldemények címiratát úgy kell alkalmazni, hogy a leszakadás lehetősége kizárassék. A burkolat összehajtogatása végett a küldeményre különösen a varrással, illesztékre és zsinere anyyi pecsétet kell alkalmazni, ahány elégséges arra, hogy a küldeményt a pecsétek megsértése nélkül felbontani ne lehessen. Minden csomaghoz szállítólevél szükséges, melynek a csomagra írt összes cím adatokat kell tartalmaznia. A címzés a szállítólevél adataival egybehangzóan tisztán olvashatóan és tüzetesen magára a csomag göngyöletére irassék. Gyorsan romló tárgyaknál szükséges, hogy a záradék: »gyorsan romló«; törekeny tárgyaknál pedig e záradék: »törekeny« vagy a szokásos palack alatt szembetűnőleg kiállítsék. A bor és húsfelet tartalmazók pedig — bárhová szílojanak — utólagosan fogyasztási adóval terhelhetnek: szükséges tehát, hogy a szállítólevélben és csomagon a fogyasztási adó alá eső küldemény minősége és mennyisége megjelölve legyen. Végre kívánatos, hogy a küldemények földadása lehetőleg a délelőtti időben történjen.

**Karácsony a postán.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a vasárnapi munkaszünetet felfüggesztette folyó évi december hó 20-ára. (A karácsonyi forgalom akadálytalan lebonyolítása és a torlódás elkerülése céljából a folyó évi december hó 20-ára eső vasárnapra a munkaszünetet az összes m. kir. posta- (és távirtda-) hivataloknál felfüggesztem. A posta- (és távirtda-) hivatalok ehhez képest a jelzett napon tartanak a szükséges személyzettel oly posta-távirtda és távbeszélő szolgálatot, mint köznapokon s ezt alkalmas módon hozzák a közönség tudomására. Budapest, 1908. december hó 12-én.)

A postatakarékpénztár ugyanis éppen a jövő év január hó 1-jével részjáradék ütlele révén lehetővé fogja tenni az állami járadék vásárlását már oly felek részére is, akik legalább 25 korona névértékű járadék vételével rendelkeznek. Tekintve, hogy a járadék a mostani árfolyam szerint névértékén jóval alul van, a ráfordított pénz meg 4%-os nével magasabb kamatot fog hozni.

A közönségünkön áll tehát már most, hogy ezen intézmény révén, amely kizárólag az ő érdekében létesített, megismerkedjék a takarékosággal és ezáltal úgy az egyeseknek, mint azok hozzátartozóinak jövő megélhetését biztosítva, könnyítse meg az élet terheit.

Okunk van hinni, hogy a küszöbön álló ünnepek alkalmával az a tábor, amely eddig a postatakarékpénztár bevéői közé sorakozott, csak sokasodni fog és a guruló pénznek egy része a postatakarékpénztárban fog megállapodni.

Dr. Dencz Ákos.

## Made in Hungary.

Az egész esztendő pangását, sivárságát egy kissé felélelheti a karácsonyi megelőző vásár. Ilyenkor a még olyan szorult anyagi viszonyok közt élő embertársunk, ha csak csekélységgel is, kedveskedni óhajt hozzátartozóinak s még a legszegényebb háztartásban is bizonyos kedves, meleg, derűs képet rajzol az a jó szívrrel adott ajándék, ami majd odakerül a zöld fenyő talapzatára, karácsonyi meglepetésül.

Sürgős forgás, élelenség jellemzi ilyenkor a kereskedéseket s ha csupán pár napra is, de felderül minden kereskedő arca, a szebb jövőben való reménykedés sugárzik le róla.

Minden esztendőben, szinte programszerűleg felhangzik a karácsonyi vásárok alkalmával, hogy nézzük meg azt, a mivel szeretteinknek kedveskedni akarunk s mindazt, mit a hazai ipar előállítani képes abból, csakis magyar gyár, magyar kéz iparterméket fogadjuk. Pártoljuk a honi ipart! Különösen akkor, amikor az sem anyagi, sem erkölcsi károsodásunkkal nem jár.

Igen ám, de hogyan ismerjük meg mi azt, hogy tulajdonképpen mi is készült ebben a mi szegény hazánkban? Hiszen a jó gyártmányok semmivel sem különbözhetnek a külföldi gyártmányoktól. Ez a nehéz, ez a fogas kérdés.

Bezzeg a német vagy angol, ha hazai cikket akar vásárolni, csak megtekinti azt s ime büszkén csillan a szemébe a felirat: Made in German, vagy Made in England. S evel már tisztában van, hogy saját hazája iparát támogatja, amikor az ilyen feliratu cikkeket vásárolja. A mi gyártmányainkon ezt bizony hiába keresnők. Meg is kérdeztük egyik nagyobb játékaru-gyárunkat, hogy miért nem könnyíti meg a hazafias magyar vásárlók igyekezetét, miért nem teszi gyártmányaira a Made in Hungary büszke feliratát, mire az szomorúan válaszolta:

— Kedves uram, ha mi a gyártmányainkra ezt az igaz és szép jelszót reá tesszük, a kutya sem vásárolná cikkeinket. Hiszen a kereskedő csak úgy tud tudadni rajta, hogy azt állítja róla, hogy külföldi gyártmány. Pedig mondom, hogy sokkal becsületesebb munka amannál, tetszősebb is a hasonló külföldinél. De hát mi már úgy vagyunk, hogy csakis az tetszik, ami a külföldről jött.

Elbámulva s szinte megrettenve hallottam ezt a kemény szótát. S mikor azután a kereskedőnél is érdeklődtünk, ott is csak ezt a szomorú választ kaptuk.

Tehát a magyar gyártmány nem kell nekünk magyaroknak, mert itthon készült, mert magyar kéz segédletével jött létre, magyar embernek ad kenyeret s a magyar állam fenntartásához hozzájárul, szóval mert Made in Hungary.

Régi dolog, hogy azok a műveletlen, barbár nemzetek, kiket a kultúra csak nagyon felszínesen érintett, nem lévén kritikájuk, mindazt, ami az elismert, művelti külföldről jön, azonnal s minden bírálat nélkül elfogadják, bevesznek, azon hiszem, hogy annak feltétlenül jónak kell lennie. Az európai kultúrák, ezeket a lelkisnyilt s igen kevésre becsült nemzeteket egy gyűjtőfogalom alá sorozzák s pedig a Balkán államok elnevezése alá. Nem is olyan régen Magyarországot is a Balkán államok közé sorozták, nem földrajzi, fekvésénél fogva, hanem az ő becsülésük szerinti kultúrájuknál. Ez a szomorú időszak, ha nem is egészen, de nagyrészt elmúlt feleltünk. Lassan-lassan bizonyítottuk, hogy műveltségünk, művészetünk, irodalmunk s immár gyár- és kézi iparunk is a kultúrával sikeresen veszik fel a versenyt. S hovatovább meg is szerezzük a külföld előtt azt a tiszteletet, melyet évezredes történelmünk egymaga is megérdemelve.

De ha a Made in Hungary akadálya annak, hogy a hazai iparcikkek vevőkre találjanak Magyarországon, akkor ezerszeresen is megérdemljük, hogy visszatartsanak bennünket azon Balkán államok sorába, melyeknek lakói csakis annak kedveznek, ami a külföldről jő.

A karácsonyi vásárok alkalmából felkérjük a hazafias, igaz magyar polgárokat, hogy eltekintve a honi ipar amúgy is sanyaru sorsától, azokból a cikkekből, a melyeket itthon is előállítanak, csakis a magyar gyártmányt fogadják el s követeljék a kereskedőtől, hogy a magyar gyártmányok azáltal is megkülönböztethetők legyenek a külfölditől, hogy minden egyes darabján rajta diszlegjen «Made in Hungary», «Magyarországon készült.»

Ha mi nem támogatjuk a magyar ipart, miért támogassa azt a külföld?

## K Ü L Ö N F E L É K.

### Az én boldogságom.

Szeretem a hajnal úde pirkadását,  
Ébredő napsugár csókos barátságát.  
Szeret. n az édes reggeli álmokat.  
Mert hozzám kis Gittám ilyenkor látogat.

Szép, úde, harmatos, napsugaras hajnal,  
Hínté be szobámat s ágyamat arannyal.  
Ekkor jön szememre legédesebb álom,  
Mért nem csarólnék semmit e világon.

Út, aki messze van, közelről láthatom,  
Kéz a kézben tartva, ajkakt csókolom.  
Élveszem a fésző bimbónak illatát,  
Bóditó szerelem forró párazatát.

Fáradtság munka rajta testem s lelkem.  
Nehéz küszölmimben nincs egy nyugodt percem.  
De Gittámmal együtt van hajnali álom,  
E kettő képezi kevés boldogságom.

Kozma Imre.

— **Jótekonyság.** A «Csáktornyai Jótekonycélu Nőegylet», mely immár három évtizede, hogy a szegények nyomorának enyhítése körül tevékenységét gyakorolja, az idén is a karácsonyi segélyezést már megkezdte. F. hó 12-én 20 pár teli lábbeli

osztatott ki a szegény tanulók között, mely segélyben az állami elemi népiskolából 16, az áll. gyakorlóiskolából 2 tanuló, az egyesületi óvodából pedig 2 óvóköteles gyermek részesült. Ezen kívül 5 méteről tűzifa osztatott ki a város szegényei körében. Mindezen segélyezésekre mintegy 400 kor. lett fordítva.

— **Eljegyzés.** Novák Ignác helybeli cipészmeister eljegyezte Steinauer Rozáliát, néhai Steinauer Lajos volt murasiklósi urad. major gazda leányát.

— **Karácsonyi szünet.** A helybeli tanintézetekben a szokásos karácsonyi szünet, melyet a kis és nagy diákok oly örvendezve várnak, f. hó 23-án délelőtt lesz kiadva. A tanulóifjuság a mult hét folyamán végezte a karácsonyi szent gyónást és áldozást s december 23-án lesz a boldog nap, amikor a szélrózsa minden irányába útnak indulnak a vidéki tanulók, hogy egy időre elhagyják a tudomány szent csarnokát s a kis Jézus születésének emlékezetét ott-hon, az édes szülői háznál ünnepeljék meg December 23-án osztatik ki a kis elemi iskolás diákok között a karácsonyi Értesítő is. A karácsonyi vakáció a miniszteri rendelet értelmében január hó 2-ig tart, mely után a munka, a tanulás ideje újból megkezdődik.

— **Adomány.** Antonovics József csáktornyai vendéglős a községi szegények részére leendő kiosztás céljából a szegényalap pénztára 40 koronát fizetett be, mely szíves adományért a községi előjáróság nyilvános köszönetét nyilvánítja.

— **Műkedvelői színelőadás.** A helybeli iparosifjak egyesülete egy évi szünetelés után ismét sorompóba lép s az ideai farsang folyamán ismételve bemutat egy műkedvelői színelőadást, mely siker tekintetében bizonyára az idén sem marad el a mult években rendezett előadások mögött. A város közönségének még élénk emlékezetében van a műélvezet, melyet a Faluroszsa, A sárka csikó, A gyimesi vadírág annak idején nyújtottak. Ez alapon erős a hitünk, hogy A bor előadásáról is hasonló vélemény fog kialakulni. Egyrészt, mert A bor Gárdouyi Géza kitűnő tollu írónknak hírneves darabja, mely a színpadon mindenféle óriási sikereket ért el; másfelől, mert a láradhatatlan Boroviák Lajos polg. isk. tanár rendezzi, kinek ezen a téren elért fényes sikerei már eleve is garanciát nyújtanak arra nézve, hogy A bor előadása egyik kiemelkedő pontja lesz az ideai farsangnak. A próbák már erősen folynak s az előadást már január 5-én meg is tartják. A meghívottak az ünnepek során bocsátják ki, tájékoztatásul egyelőre csak a darabban szereplők neveit közöljük. A női szerepek Zrínyi Margit, Dénes Jolán, Czukor Mariska, Szőke Ilonka, Bernhard Vilma, Herrnstein Anna és Wechtersbach Lujza; a férfi szerepek Boroviák Lajos, Grau Géza, Péntek Ernő, Csendes György, Megla István, Szabó Elemér, Rózsa Ernő, Pintarics Lajos, Czeizek István, Gacsál István, Jenesch János stb. kezeiben vannak. A sugó Oszten Ferenc. A műkedvelői előadás után tánc következik.

— **Szilveszter estély.** A perlaki Szegény Tanulókat Segélyző Egyesület f. év december hó 31-én a nagyvendéglő helyiségében pénztára javára zártkörű szilveszter estélyt rendez. Kezdetre este 8 órakor. Belépő-díj: személyjegy 150 kor., családjegy 3 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **A nagykanizsa—alsólendvai vasút előmunkálatait** befejezték s a traszterveket

a miniszteriumhoz fölterjesztették. Korányi Kálmán műszaki tanácsos e napokban lejtött Budapestről s megejezte a traszreviziót és a Szalay Károly által készített kitűnő terveket jóváhagyta. A közigazgatási bejárást a miniszter január hó második felére rendelte el. Az új vasút Nagykanizsán tudvalevőleg bemegy a déli vasút állomásába, de azért fognak még egy állomást építeni Nagy- és Kiskanizsa között. A miniszter elrendelte, hogy egy új vonal a déli vasút vonalából a Franz-féle iparvágánnyal párhuzamosan vájon ki s az új kanizsai állomást e vágány végén a malom s a Kanális közt, a réten építsék. A miniszter még némi változást rendelt el a Szeptnek és Vente puszta közti réten, azonban azontúl érintetlen hagyta a terveket. Ami az építés első feltétele, a finanszírozás már rendben van. Szalay Károly főmérnök azzal a kiváló szakértelemmel és fáradhatatlan agilitással, mellyel az előmunkálatokat végezte s az érdekeltséget összehozta, gondoskodik a vasútépítés további sorsáról s ha csak valami nagy akadály közbe nem jön, az építést márciusban megkezdik.

— **Hány választó lesz a vármegyében.** Az új választási törvény alapján Zalavármegyében körülbelül 80.000 választó lesz, akik 126.200 szavazatot képviselnek. Egy szavazattal fog bírni 39.400, két szavazattal 35.000 s három szavazattal 5600 választó.

— **Új politikai hetilap.** Dobrovics Milán, a letenyei kerület országgyűlési képviselője, a megyei függetlenségi párt megbízásából erős függetlenségi szellemű, antiszocialista és anti-nemzetiségi, politikai hetilapot fog megindítani, horvát-, magyar- és szerb nyelven. A lap felelős szerkesztője Kalmár Antal dr. ismert nevű publicista lesz.

— **Közrész.** Közrend és közcsend eleni kihágás miatt Bíró Mihály volt perlaki; valamint közbiztonság elleni kihágás miatt Somogyi Ignác volt szentmáriai lakosok a perlaki főszolgabírói hivatal által el lettek marasztalva, nevezettek azonban az ítélet végrehajtása előtt ismeretlen helyre távoztak, miért is ellenük a nyomozás elrendeltetett.

— **Iparhatósági megbízottak választása.** A csáktornyai ipartestület kebelében választandó iparhatósági megbízottak választási határnapjául f. év december hó 30-ának délutáni 6 órája tüzetelt ki, melyre a helybeli iparosok és kereskedők ezennel meghívatnak.

— **A Megváltó születését ünnepli 25-én az emberiség,** de nemcsak a vallásban él a megváltás dicső gondolata, hanem él a beteg emberekben is, akik gyógyulásban látják a megváltás tényét. Akit a sors idegességgel, gyengeségi állapottal, fej- és hátfájással, borus kedélyhangulattal, álmatlansággal, étvágytalansággal, vagy csuzzal közvényenyl ishiással látogatott meg, az ne csüggedjen, hanem írjon egy levelezőlapot az *Elektro Vitalizer* Orvosi Rendelő Intézetnek Budapest, Károly-körút 2. félemelet 50 és kérje a »Modern Villamos Gyógyászmódról« szóló könyvet (külön kötet nőeknek — külön kötet férfiaknak), melyet ingyen és bérmentve kárt borítékban küld meg kívánatra bárkinek a fent nevezett világhírű orvosi rendelő intézet.

— **Költözködő hivatal.** A soproni m. kir. halászléi rendőrkapitányság csáktornyai kirendeltsége, melynek hivatala eddig az önk. tűzoltóegyesület szertárának emeleti helyiségében volt elhelyezve, f. hó 1-től kezdve a vasúti állomás mellett a »Muraközi Pezsgőgyár« helyiségébe költözködött át.

— **A közművelődési egyesület közgyűlése.** A »Zalavármegyei Közművelődési Egyesület«, mely az oly sok történelmi emlékekkel megszentelt vármegye területén az ideális, egységes nemzeti állapot megteremtésén

fáradozik, f. hó 13-án tartotta meg Zalaegerszegen, a vármegyeház nagytermében első igazgatóválasztmányi ülését s utána rendkívüli közgyűlést, mely az igazgatóválasztmánynak a költségvetésre vonatkozó előterjesztéseit és indítványait változtatás nélkül elfogadta. A közgyűlésen Batthyány Pál gróf főispán, az egyesület lankadatlan lelkes és tevékeny elnöke elnökölt; ki megnyitásával az egyesület gyakorlati tevékenységének irányelveiről szölt, majd Ruzsicska Kálmán dr. kir. tanácsos egyesületi főtitkár terjesztette elő jelentését, mely különösen a Muraközben és vendvidéken kifejtett kulturális akciót is részletesen felölelte. A közgyűlés a főtitkár jelentést nagy tetszéssel fogadta. Vidóczy Pál pénztáros, valamint Udvardy Ignác jelentéseit egyhangulag tudomásul vette a közgyűlés. A közgyűlésen Odor Géza pénzügyi igazgató és Kolbenschlag Béla megyei főjegyző nagyérdemű indítványokat terjesztettek elő.

— **Allami iskola építése.** A nyírvölgyi áll. iskola építése tárgyában zalaegerszegi államépítészeti hivatal a következő hirdetményt teszi közzé: A vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter úr az 1908. évi okt. hó 23-án kelt 81197. számú rendeletével a nyírvölgyi állami elemi iskola elhelyezése céljából szükséges építkezések végrehajtását 14567 kor. 26 fill. összeg erejéig engedélyezte. A fent említett munka kivételének biztosítása céljából az 1909. évi január hó 18-ik napjának d. u. 2 órájára a csáktornyai körjegyzőség hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik. A versenyzőni óhajtok felhívatnak, hogy a fentlebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó egy koronás bélyeggel ellátott ajánlataikat a kitűzött nap d. u. 3 órájig a nevezett körjegyzőséghez annyiaval inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni. Az ajánlatok az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz csatolandó. A szóbanforgó munkálatra vonatkozó tervek, előmérlet — költségvetés, általános és részletes föltételek, szerződés tervezet a nevezett körjegyzőségénél a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

— **A kisdóvodák államosítása.** A kisdóvodák államosítása ügyében fontos lépés történt múlt vasárnap; akkor dőlt el ugyanis, hogy Pusztafa község hozzájárul-e a külső óvoda felállításának költségeihez? S az akkor megtartott képviselőtestületi gyűlés egyhangulag elhatározta, hogy a külső községek részére építendő óvoda felépítéséhez Pusztafa község 400 □° területű telket ad azzal a kikötéssel, hogy gyermekei az óvodába díjtalanul járhasanak. Ezzel a dicsérendő határozattal most már biztosítva van az óvoda államosításának s a két új állami óvoda felállításának a sorsa. A csáktornyai képviselőtestület kebeléből kiküldött bizottság immár munkáját befejezte s megbízatásáról számot ad a városi képviselőtestületnek, melyet szombatra híttak össze. A képviselőtestület előreláthatólag hozzájárul a javaslatok, aminek következtében a tárgyalások megindíthatók lesznek a miniszteriummal. Közös érdek, hogy az óvodákat mihamarább megkapjuk s ezért kívánatos, hogy a tárgyalások gőzerővel meginduljanak, hogy minél előbb befejezéshez jussanak.

— **Olcsó űzem.** A Drezdai Motorgyár részv. tag. óriási sikereket ért el a legutóbbi szeptemberi nemzetközi motorkéllításon, ahol ez a gyár az összes versenyzők között a legnagyobb kitűn-

etésben részesült. A különösen szabatos működés és kiváló jó anyag mellett olyan olcsó munkáltság nyert igazolást, hogy e részben is első helyet foglal el a Drezdai Motorgyár részv. tag. Motorgyárak figyelmét felhívjuk a lapunk mai hirdetési rovatában megjelenő vonatkozó hirdetésére.

— **Figyelmeztetés a postát igénybe vevő közönség érdekében.** A karácsonyi postacsomag-forgalom fokozott mérvben veszi igénybe a postaalakalmazottak tevékenységét s oly rendkívüli mérvet szokott ölteni, hogy ha a fennálló postai szabályok a közönség által szorosan nem tartatnak be, a kir. posta a legkiterjedtebb intézkedések és a legnagyobb erőmegfeszítés dacára sem volna képes a közönség minden igényének eleget tenni. A tapasztalat azt mutatja, hogy a szabályoknak a közönség részéről való pontos betartása a csomag sorsát biztosítja, ennélfogva a postát igénybe vevő közönség figyelmeztetik, hogy minden egyes küldemény a tartalomnak megfelelően, de minden esetre jó anyaggal és tartóan csomagolandó. Élelmiszerek, játékok, gyümölcs, szövet, kalap, ruha, fehérmű külön-külön csomagolandó. Ezüst és aranyműeket, továbbá pénzt a fennebb felsorolt tárgyakkal együvé csomagolni nem tanácsos. A csomagoknak általában úgy kell göngyölvé lenni, hogy tartalmukhoz a burkolat és a pecsétek megsértése nélkül hozzáférni ne lehessen. Ezért jeleltékenyebb értékű tárgyak megfelelő módon közzétes, vagy fonákjával kifelé fordított viaszos vászonba, bőrbe, szükség esetén vászonnal körülbukolt dobozba teendő. Ékszerek, drágaságok jól körülkötözve és lepecsételve adandók fel. Csekélyebb értékű tárgyak jómínőségű és többretű csomagoló papírba burkolandók. Csomagolás nélkül csak már nem verző egy-egy darab vad adható fel. A kosarakba helyezett tisztított szírnaszakokat tartalmazó küldemények címlíratát úgy kell alkalmazni, hogy a leszakadás lehetősége kizárassék. A burkolat összefoglalása végett a küldeményre különösen a varráásra, illesztésre és zsinagra annyi pecsétet kell alkalmazni, ahány elégséges arra, hogy a küldeményt a pecsétek megsértése nélkül felbontani ne lehessen. Minden csomaghoz szállítólevél szükséges, melynek a csomagra írt összes cím adatokat kell tartalmaznia. A címzés a szállítólevél adataival egybehangzóan tisztán olvashatóan és tüzetesen magára a csomag göngyöletére irassék. Gyorsan romló tárgyaknál szükséges, hogy a záradék: »gyorsan romló«; törekeny tárgyaknál pedig e záradék: »törekeny«; vagy a szokásos palack alatt szembeütőleg kitéssék. A bor és húsfelet tartalmazók pedig — bárhová szlójának — utólagosan fogyasztási adóval terhelhetnek: szükséges tehát, hogy a szállítólevélben és csomagon a fogyasztási adó alá eső küldemény minősége és mennyisége megjelölve legyen. Végre kívánatos, hogy a küldemények földadása lehetőleg a délelőtti időben történjék.

— **Karácsony a postán.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a vasárnapi munkaszünetet felfüggesztette folyó évi december hó 20-ára. (A karácsonyi forgalom akadálytalan benyomulása és a torlódás elkerülése céljából a folyó évi december hó 20-ra eső vasárnapra a munkaszünetet az összes m. kir. posta- (és távirtda-) hivataloknál felfüggesztlem. A posta- (és távirtda-) hivatalok ehhez képest a jelzett napon tartanak a szükséges személyzettel oly posta-távirtda és távbeszélő szolgálatot, mint köznapokon s ezt alkalmas módon hozzák a közönség tudomására. Budapest, 1908. december hó 12-én.)

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Drávavásárhely.

Izdateljstvo:  
knjižara Strausz Sandora  
kam se predplate i obznane pošiljaju.

# MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i poučljivi list za puk  
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Predplatna cěna je:

Na celo leto . . . . . 8 kor  
Na pol leta . . . . . 4 kor.  
Na četvert let . . . . . 2 kor  
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Odgovorni urednik:  
**RHOSÓCZY ELEK**

Glavni urednik:  
**BEZENHOFER MIHALY**

Izdatelj i vlastnik:  
**STRAUSZ SÁNDOR.**

## Alkohol.

Človeka je zatukel. Velika nesreća zbog alkohola, zbog pijanščine se je pripetila opet. To je ne prva, pak lahko niti ne bude ova zimu zadnja. Bog nas čuvaj od takve nesreće! Ali kak bi mogli ljude osloboditi od ove vekivečne pogibelji, od alkohola, od pijanščine? Kak bi vas mogli nanje zeti, da bi se svi skupa čuvali od pitvin. Sve pitvine su škodljive, tak žganica, kak i vino, pivo, gvirč (ako se je moći opiti od njega). Teško je ljudstvo od onoga čuvali, kaj nečuju pripoznati, da njim je jako na veliku škodu. Tak na duši i tēlu, kak i pri gospodarstvu.

Ljudi ideju k službi Božjoj, negda na spoved i k svetoj pričesti, zatē se pak razideju po krčma, kak metulji po listju i cvētlju, i pijeju ter pijeju do poldneva, do večernice, do večera, nešteri još duže, tak dugo, dok se do črne zemlje opiyeju. Tam su muži i žene, one je stoper večer. navriju tam, pak advent sim, advent tam, njim je sve jedno, oni su već zgbili pravu pamet, nje već nikaj nedrži nazaj niti Božja, niti cirkvena zapoved, st. a menje sram. Ljudstvo je već tak nekač osebujno naraslo, da roditelji pred decom, deca pred roditelji, ili přem pred drugim ljudmi nikvoga srama nemaju.

Kaj je tomu zrok? Je, tomu je ne samo pitvina kriva, ne samo roditelji su krivi, nego ona kriva vera, šteru žalostno dostput ravno oni širiju med ljudmi iz najuzvišenešega mesta, odkud bi se morala

poniznost, strplivnost, krščanska ljubav ova prava Kristuševa vera glasi. Ne samo od vina, od žganice, od piva se je moći opiti, otrujeju človečju dušu i takvi govori, ki ženu proti mužu, suseda proti susedu, gospodara proti poglavarom, farnike proti zakonnom hecaju i nje na suprodstavlanje nago-varaju. Kak punta i kvari s rečjom, s pitvinami, s traktiranjem s obećanjem ov vražji človek ov duh ljude, samo da je more iz istinskoga, pravoga puta na zlo, na krivi put navabiti, to žalostno moraju prave vere, dobri ljudi spaziti, nego si nemreju pomoći, ar moć vodjenje on duh drži v ruki,

Bolsi, razumneši ljudi sa čuvaju ovoga duha, makar kak bi nje rada k sebi prevabiti, ar znaju, da bi i nje tak pokvaril, i njivu familiju tak spuntal, da potlam već nigdar vu slogi, vu miru živetu nebi mogli. O kuliku žalost je on vražji naslednik zrokuval već pri vnojoj hiži i familiji! Im svi morete to videti, to ni nikaj tajno. Da uništi, pokvari Božji mir ov nečistec pri jednoj hiži, ide dalje. Nastani se pri drugoj hiži, pri drugoj familiji; da i tu zvrši svoj vražji posel, za par lét nastani se opet drugde; i tak, dok more ravnatelj biti vu fari, pokvari sve ljudstvo vu čeljoj fari. Kak napaja i traktira ov duh tak mlade, kak stare, tak muže, kak i žene, samo da je more na svoj grēš, pogibeljni, i zbog pogibelji, moremo reći i na svoj čalaren, bežežni cilj predobiti, prekupiti.

Je i ov nečistec iz pitvinom dela, ar zna, da je kroz zato na sve moći ljudstvo nanje zeti. I na najveći grēh.

Kaj je anda pitvina? Kaj je alkohol? Čemer. Najveći čemer, ar ne samo tēlo otruje, nego i dušu pokvari, uništi, tak, da takov človek zgubi človečju sposobu. Kak rada bi vas mi od toga čemera čuvali? Uvek, iz svakom prilikom vas opominamo: ljudi, čuvajte se pitvin, ar vas u najveću nesreću zapeljati more. Letos přem, da je jako fal vino. Znamo, da su sve krčme uvek pune s pivci; velimo ne samo vu žepu vam se bude poznalo, da na menje ide gospodarstvo, nego si još čelo življenje pokvarite.

Tak nekva zločesta navada je počela med ljudstvom uaslati, da se samo oni držiju za dobre gospodare, ki redovito vu krčmu ideju. Kaj je tomu zrok, da su nešteri ljudi tak prosti, tak bedasti? Slaba pamet. Najveć takvi ljudi neje zvršilo niti jednoga, dva razreda, da su vu skolu išli. Imaju ve mali imetek, nego razuma ne. Drugi opet, kaj si gdē zaslužuju, tomu staneju mam na glavu. Kajpak, da je to ve jako lahko moći, im vino je po 10, po 12.

Anda čuje se krika i vika svaki den, skorom svaki svetek iz krčmov, a doma pak buna, plakanje i javkanje, kaj je ov vinski čemer, ov alkohol zrokuval.

Pri nas se štimaju još stēm, da su se napili. Ako šteri dečko pol litera vina spije, već se tak ponaša, govori, i hodi, kak da bi pijan bil. To za veliki držiju, za njega se spominaju, kak da bi Bog zna kakvo viteško delo bit napravil. Kak more što pijanščinu dičēriti?! Im pijani je ne samo otrovani, tako betežen, nego nije pri pravoj pameti, anda je bedak.

## Z A B A V A.

### Negdašnji zvierokradica.

Dok sam se još za mladjih lietah i ja po brdinama spinjal, kak to i danas mnogi čine, dospel sam jednoč medju Ennasthalerske alpe u gornjoj Austriji te sam se tu navrnul u kuću niekog Šmidbauera, kojega sam još iz Solnograda poznaval. Za njegovo pravo ime već neznam, a nazivali su ga u obće Šmidbauer, jer je za sve kovače, bravare i čavlare one okolice vuglenje žgal i njim tržil.

Nekoliko dni prije moga dolazka se je ne daleko Šmidbauerove kuće u sumi dogodil sukob med jagari i zvierokradicami. Krv je tekla s obodvih stranah — to su tragovi u smrznjenom sniegu pokazivali — medjutim su zvierokradice, kak se to češće dogadja, u tmimi neprepoznati pobiegli.

Ja sam ostal pri Šmidbaueru preko noći i njem je bilo baš drago. Po večerji, još se danas siećam, imali smo juhu iz kozjeg mlieka i čeli kuhani krumpir s lukom — ostali smo još dugo pri stolu razgovarajuć se sedeti te smo svaki jedan

srablivec hruškovice pred sobom imali. Razgovarali smo se od ovoga, onoga, kak je već došlo, a najviše o zvierokradji u onoj okolici, kčemu nam je najviše povoda dal on prije tri dni dogodivši se krvavi slučaj med jagari i zvierokradicami u blizini Šmidbauerove kuće.

»Je, — to vam je nekaj osobitoga stum zvierokradjom — veli Šmidbauer — »ja znam, da je to strogo zabranjeno i sud to strogo kaštuje, i dapače da bi to imalo biti grieh, akoprem ja to, dok sam još mlad bil nisam prav hotel vjerovati, dok jeleni i srne nedođu grofovskem ili barunskem grbom (Wappen), čiji već jesu, na sviet — i dok ptice po šumah prosto okolo skaču i pievaju za sve, za bogate i siromake. Ali kak je to, da zvierokradja onoga, koj se tomu jedan krat povda, iz svojih skramplov nepusti, to mi nikak neide u glavu. Baš mi se tak vidi, kak on, koj se jedan krat sa ženami ili kartami spravi, on ih se već tak lahko nerieši. Taj bies ga samo vleče i vleče, kak da bi sam vrag pomagat vleći i sve jače vleče, dok i ono malo pameti kaj još ima posve neizgubi, a za njum onda otidu novci, mir i pokoj u srdcu.«

»Baš je tak i meni išlo s tum prokletom zvierokradjom, — nastavi stari — »em mi nije bila sila niti nikakova potreba, baš nikakova, pak ipak tu prokletu lovinu nisam bil mogaći napustiti.«

»Ja radi svoje koristi nisam nikada išel zvieri krast! . . . to Bože sacuvaj! — Ako sam kaj strelil ili u zamku ulovil, to nisam nikada za sebe pridržal. Ja sam streljenu zvier, kad sam znal, da je jagar daleko, u noći odnesel Štereru — on je drvodelavec a ima sedmero diece — i njemu sam pri stražnjih vratih ju samo u hodnik podlekel tak, da ju je samo u jutro našel, a niti pojma nije imal od koga je.«

»Jedan krat je na prošćenju, pripit, u krčmi pripovedal, da ima dobrog angela, koj mu od vriemena do vriemena meso i kruha donaša. — više krat sam mu i kruha k divljačini metnul — za da njegovi mali črveki imadu kaj grizti. Jednu su mu vierovali, drugi pako su se strašno tomu smijali i iz njega se norca delali tak, da je već Šterer i srdit postal. Na zadnje bi ga i tukli i van hitili u svadji, da bi to bil Štererov dobri angel dopustil.«

»Ja to najme nisam hotel dopustiti,

Istina, prava istina je, da su pijani ljudi zvun sebe, steri niti prav suditi, niti misliti nemreju.

Poslušnite nas, odevčite se od pitvine, od alkohola!

### KAJ JE NOVOGA ?

— **Kaj je s Bosnijom?** Kak jedne nemške novine pišeju, Turski orsang se drži toga, da mir samo tak more nastati, ako Austrija-Magjarska prek̄ zeme onoga duga, kaj poleg kvote opadne na Bosniju i Hercegovinu. — Ako se zeme za temelj on dug, koj je 1878-ga leta gori stal, onda bi morala Austrija-Magjarska, ne menje, kak 150 milion frankov duga platiti za Bosniju i Hercegovinu. — Nema dvojbe vu tom, da proti tomu pokaže i Austrija Magjarska svoj račun, koj spada na one stroške, koje su imeli naši kormanani sa stancovniki z Bosnije, koji su prek granice došli k nam od 1875-ga do 1878-ga leta. Vnogo i vnogo milionov je potrošila Austrija-Magjarska na ove ljudi, tak ne moči potrebuвати, da ov strošek ostane bez toga, da se povrne. — Moči se nadjati, da dojde pogodba med Austrija-Magjarskom i Turskom tak, da nebudu moralo ovu zgeču stvar sabljami rezpravljati.

Tuliko pišeju novine. No, mi pak samo tuliko vidimo, da naši cugi, koji voziju od Csáktornya proti Zagrebu, ne pelaju sobom samo ljudi, nedužne putnike, nego od dneva do dneva sve više i više štukov. — Da je to ne bez potrebe, od toga se niti ne spominamo. — Dobro pišeju jedne varme-gijske novine, da veliju, da Bosnija i Hercegovina je jeden šloprog za nas, kam mi moramo naše sine pošiljati, da svoju krv preljevaju bez potrebe. — Bog nedaj, da se toga včakamo, da s kuglijami rezpravimo ono, kaj ne dela prosti narod, nego višesa diplomacija, kojoj bi dužnost napraviti, a ne boja slagati

— **Dohan.** Da ovu reč citaju naše Medjimurci, taki njim dojde, na pamet sve ono, kaj je bilo rečeno s protuletja, da je došel glas da su se včnkali naši ljudi oni prekoredno velike sreče, za koju su prosil čez leta. Daj nam Bog doživeti se, da još jedenput sadimo dohana! — tak je zdehnul

vnogi i vnogi čovek v Medjimurju. No včakali smo se i toga. Prošle dneve su šetovali naši poljodelavci s dohanom v Csáktornya, da prek̄ daju onoga sada, kojega su si s težkim putom pribavili. — Kola za koli samita, dohanom. — Muž si zapuši na luluja, da se još zadnjiput zživaju onoga dohana, za kojega i jedna pesma ovak veli, da: »Naše žene mrmraju, da dohana tu sadiju.« Pak skorom ide tak, da ve žene imaju prav, a ne muži. — Grozota, kak se to prek̄ jemlje. Ne, za to nebumo rekli, kak jemljeju prek̄, nego s tim više od toga, kak se plača on trud, kojega je pretrpel svaki on, koj je dohana poval. — Koj ove rede piše, je ne presiljen, da dohana pova, jer ima druge posle, druge zadače, koje njemu stoput više doneseju, kak je on dohan vrėden, kojega je sam poval. — Ali štel se spoznati s najnovišum srečum, koju su čakali naši ljudi. — Pak kakov je konec? — Grozota, kak tu ide. Več dojde red vu budućih broji i za ovu stvar, ve samo tuliko spomenemo, da je skorom ne vrėdno reči trošiti na to. — Vuogomu su niti one špagovine ne plačene, kaj je potrošil na dohan. — Čovek nezna, ili bi se srdil ili smejal nad tim, tak ide fino onim, koji su se poudvali vu to, da tobaka sadiju. Za kratko vrėme bute već čitali dragi Medjimurci, kaj je konec povanju dohana. S računni očemo dokazati, kuliko je jen i drugi dobil, i onda naj sudi svaki, kuliko je dobička pri tom, jeli se splati ova stvar ili ne. — Samo malo potrpljenje prosimo, i sve dojde na prė. — Čovek bi najrašti tukel po stolu s pesnicom, da je od toga reč, ali moramo si zavukušati tak dugo, dok s broji nedojdemo na pre, koji netrebaju nikakove opise, jer sami od sebe govoriuju. Dok to nabereimo, budimo strpljivni. — Od strani urednika ovih novin oprosiju se svi oni Medjimurci, koji su dohana povali, da pošleju račun istiniti, kuliko su prek dali, i kaj su za njega dobili. Nikaj drugo. — Kaj nezaluje nitko onih 10 fillerov, kaj ga košta poštarina i naj posle kratek račun svaki, koj oče, da se vnovine postavi kuliko je jeden i drugi dobil za to. — Samo onda moremo čisto videti, kak je izpala ova stvar vun. A ov stimo leži napraviju naši

čitateji, jer svaki koj je poval dohana, ima pri sebi arkuša, kuliko kil je dal prek̄, kuliko je bilo I. II. i III. razreda i kuliko se mu zahitilo, i onda kaj je dobil za to. — Naj govoriuju broji i ne reči!

— **Nagla smrt.** Molnar Balinta žena Rosonics Trezi je ove dneve zlo prispelo da se doli zrušila i odmah vumrla. Kovacs József pak se je zrušil doli i vumrl vu Budapest varasu.

— **Do smrti su je v rešt zaprli.** Jedne novine pišeju da Newyorku su na sudu dva magjarske težake do smrti vrešt zaprli, po imenu Németh Józsefa i Horvát Jánoša. Jeden težak se je vozil žnjimi po cugu koj je kakti bil je jeden paler težacki. On se je vozil žnjimi v Britimo. Po putu je svaja nastala med težaki, nazadnje su se i bili svi po prek. Tamás zvani težak je nije hotel pomiriti. Med tom bitvinom su se odprla vrata od kočije, i siromak je vun opal s cuga ravno med kotače. Iztraga je ovak dokazala Tomašovu nesreću su ovi dva magarci zrokuvali koji su njega rivali proti vratom, zato su se vraca odprla i on je vun opal. Ovi dva su v srbini bili žnjim, tak nise moči čuditi, da bi on znenada vun opal z cuga nego su ga pošiknuli doli s cuga. I zato je nje sud do smrti težkoga rešta odsudit.

— **Rabarstvo.** Ovo ljeto januara meseca su ózdi zvane fabrike dva cinovnike zaklati, koji su četerdeset jezer korun pelali za težake. Po cesti su peljali. Jedenput se samo nahrupiju nanje nekakvi lopovi. Kućica i zandara koj je pazil na peneze su stršili, i ovi su odmah vumli. Kaser on je samo težke rane dobil a drugomu je nikaj ne bilo. Ovi zločinci su pobegli, ali pod ostrum iztragum su vnoge zaprli. Miskoicski sudbeni stol je ove dneve držal suda, osem-deset svedokov je svedočilo, vuedela ob četrti vuri su dokončali suda. Bari Albert, Bari István cigane i Boros Józsefa je oslobodil od kakve kaštige.

— **Zmržjeni cigani.** Lippa zvanom varašu su dva muzikaši igrali po imenu Kempán Szavu i Kartya Miklos cigani Gabošdia zvanoj krčmi igrali do jutra i onda su išli dimo proti svojem selu. Obveda su pijani bili. Na kraju sela su bile občinske

da se sad radi toga posvade, pak sam njim onak pošteno povedal kaj ih je išlo, a ktormu sam im još predbacil, kak mogu tak griesiti i dvojit, da ima dobrih angelah, koji ljude čuvaju i njim dobro čine . . . .

»Ali mene, — mene je zato ipak moj dobri angel jednoč ostavil, jer drugač bi mi bil onoga nesretnog dana u uho prišaptul :

»Stefek, kaj si odlučil, nemoj izvesti, barem danas ne! . . . . Ali ja sam izvel zalibože! — Divljačina, koju sam ulovil, bila je plemenita divljač : a bil je to dobri i kriepostni Miškec, moje jedine kcerke Jelice njezin zaručnik! . . . .

»A to pak se je ovak dogodilo. Vi gospodine poznate zamke, kojimi se plemenita divljač, srne, divokove love. Mlado, gibko, kak od prilike ruka debelo steblo, se od vrhunca vužem k zemlji potegne i tamo se vuže, kud divljač hodi, u grmlju skrovno pričvrsti. Poprečno se onda obesi zamka, koja je svužem tak spojena, da kad se nategne, vuže u grmu popusti, steblo se digne i potegne zvier u zamki u vis i ova se za kratko vrieme, onak obešena zaguti.»

»Anda je Miškec jedne večeri nenadano došel k svojoj zaručnici, k mojoj Jelici i tu je spominjajuč se ostal do kesne noći. Kad je od nas otišel domov, moral je iz prave steze u šumi, na onu, po kojoj divljač hodi, zabluditi, pak je u tmni došel do mesta, gde sam ja baš one večeri zamku za srne podlekel i — nesreča je bila gotova.»

»Drugog dana su ga jagari već u zorju našli na drvu u zamkr visečega, mrtvoga, te su ga kmeni donesli.»

»Oh! — toga dana neču nikada zaboraviti! Kad su mi ga jagari donesli, toga zdravoga i osobito dobroga dečka, pak su ga ukočenoga i zdenoga metnu i u škednju na kup siena, ja sam mislil, da mi mora srce puknuti. Jelica tog hipa nije bila doma, otišla je u varaš nešto živeša kupiti, pak se je morala rano u jutro, još prije nego su mi jagari toga žalostnoga trha donesli, na put spremili.»

»Čim sam videl, kaj se je s Miškecom dogodilo, ođputil sam se Jelici naproti, za da ju na nesretni dogodjaj lagano pripravim, ali baš toga dana si je ona drugi put izabrala nego navadno, po kojem je domov

išla, i kad sam se domov povrnuł, jer ju nigde nisam srel, našel sam ju plačuču polag Miškecovog trupla sedeti i to takovom boljum srđca, da sam se i ja razplakal kak malo diete.»

»Oh, — dragi Miškec, to je bil dobar i predobar dečko, kakovoga već u okolici nije bilo, a prošloga tašenka bi se bil imal vienčati sa mojom Jelicom. Pak eto — drugčije je došlo, posve drugčije, a moj gospodine, ja sam uzrokom, ja jedini na svemu.»

»Moji ljudi su onda iz količah načinili dosta jake nosale, pak su ga na njih donesli preko briega k njegovoj staroj siroti materi. To je bil njezin jedini sin, drugi sin, kojega je imala, je već od davna u Italii pod zemljom ; za vrieme rata ga je jedna neprijateljaska krugla obatalila.»

»Ah gospodine, to vam je bilo žalostno putovanje s Miškecom preko briega do njega matre, dapače žalostnije, nego on put, kad sam ja za liesom moje pokojne žene išel. Jer i onda sam bil žalosten, em sam moju Veroniku nada sve ljubil ; ali sam barem čistom saviestju za liesom išel, pak onda sam moje diete, Jelicu na rukah

kozli slamom. Cigani su se poleg slame spjat legli, da si malo počineju, pak onda pojdu dimu. Ali siromaki su zanavéke zaspali. Drugi kad su išli mimo njih ljudi, su nje spazili mrtve zmrzali su se.

— **Jednoga fiča su prijeli.** Strašnoga nečurnoga tolvaja su prijeli ove dneve v Budapest varašu Polanček Ozskar zvani devetnaist ljet staroga kelnara. Toj magarec gde hotel krasti i tolvariti, ondi je donesel jedno prazno pismo. Svigder je rozvonil i onda je dal prek lista dekli ali slugi da naj da hitro prek gosponu. Dok je dekla doli došla zatoga je već vprvu hiži sve ljepše stvari spokral i odbežal. Tak je vkral Hetes György opera pesmarnika, Nedecky Ódóna sudca. Njemu je bil kakti jeden gazda, koj z ovom okradjem opravom trguval. Na priliku jedna kabanica koja je vredna bilo jezero šest korun a on ju je za šestnaist dal. Ali ipak je negda taj vtič došel ne zanke. Njega su zaprli vrešt i njegovu ženu koja je dobro znala za sve.

— **Analfabéte.** Kaj je to za reč? — bi pitali opet naši čitatelji. — Morebiti kakša zvér, koja poždere nevoljuga čoveka. Ili nova mašina, koja bu po zraku vozila ljudi od jednoga sela do drugoga. Ili kakov pozoj, kojega garabonciasi tiraju med oblaki, da nedonese k nam toču. Ili kaj je to! — Niti jedno, niti drugo. To su vam oni ljudi, koji naopak drziju knjigu da očuju čitati. — Vidiju nekaj črnoga na belim, ali neznaju, kaj je to. — Neznaju ono, kaj se vuči 6 ljet staro dete, da dojde vu školu, de vuči: abece, vudri babu po šepce. — Žalostno da je dosta i takovih. No, ne su svi krivi. Jesu jedni, koji veliju, da je za staro vreme ne bil takov red kak je denes. — Hodil je v školu, ki je štel a dosta je i takovih, koji bi mogli dojt do škole, ali se njim je ne poštelo. — Lepše je bilo ričke pasti, kak abecisku knjigu pod pazduhom nositi. — To su té ljudi, za koje velimo, da su analfabéte, tojest da nepoznaju slove; neznaju niti čitati niti pisati. — Za takove kak čujemo, su si dali truda nekoji učitelji, da nje navčiju čez zimsko vreme čitati i pisati. — Ne samo zbog toga, da dojdou do votuma pri budućem zbiranjem orsačkih zastupnikov, nego da — kak sami veliju — nebudu slépi tam, de drugi čovek, koj to zna, njihovu slepotu na svoj hasen obrača. Najmenjšu karticu ili listeka si neznaju preči-

tati. Računati samo tuliko znaju, kaj ono dete, koj v drugi razred hodi. — Za ove se trudiju — kak smo spomenuli — nekoji učitelji, ali zabadav. — Naši strici se nedaju v podlogu. — Več je pretrda glava za navuk, pretrda ruka za pero, zato rajši ostaneju tak, kak su je. — No, naj njim bu. — Ako njim je bolje tak, naj si ravnaju svoje stvari, kak razmiju. — Učitelj se reši jednoga truda, kojega bi iz srdca rad spunil za rad puka, a puk se naj vuči nadalje po svojem kvaru de bi ga abece oslobodilo od neprilike.

— **Kuliko zbiráčov bu v našoj varmegiji?** Poleg novoga zakona za zbiranje orsačkih novin bu v Zalavarmegiji po priliki 80 jezer zbiráčov, koji zastupaju 126 jezer 200 votumov. Jeden votum bu imelo 39 jezer 400, dva votume 35 jezer i tri votume 5 jezer 600 zbiráčov.

### Krampampulin.

Šalen Gjura se zabavljal svojimi prijatelji »k dišećemu ružmarinu« zvanaj krcmi. Jen i drugi tira šalje pri kupici vina. Koj bolje za lagati, vu većim je poštenju. Proti zadnjemu bi radi krampampulija kuhati, ali nē ga cukora. — Pošle jednoga, pošle drugoga v štacun, ali svaki s praznom rukom dojde nazaj. Zaprti su štacuni, veli jen i drugi, a niti jeden štacunar se neće stati. Ah, hodte nekam hempe — veli Gjura — kaj bi čovek na vas kaj nalagal. Šteri se vupa s menom vadlati — veli Gjura — da ja Jonesem cukora i bez toga, da bi povedal štacunaru, pokaj sam došel, već mi odpre vrata.

No, z toga nebu nikaj! — zakričiju svi. — I mi smo vprijateljstvu s jednim i drugim štacunarem, ali zabadav. Več je polnoči minulo, ve se niti za tvoju volju već nestane niti jeden. — Škoda kaj se giblješ.

Za pet litrov vina! — veli Gjura. — Šteri se vupa s menom vadlati.

Jal i jal i ja! — kričiju svi.

Samo Laži Tomaš sklimava s glavom i veli: Nē! Tak se nebumo vadlati. Vina smo se već svi zadovoljili, kčemu još pet litrov. Nego ako Šalen Gjura nam donese cukora, mi se zavežujemo, da kaj god košta krampampuli, to bu do zadnjega filléra naše, Gjura k tomu nikaj nedoplati. — Valja? Valja! — kričiju svi jednoglasno.

Nego jen mora s Gjurom iti — veli Tomaš — za vekuš sigursčinu, kaj nas nebi on vkanil. Morti bi odišel dimo po cukora, onda nevalja vadlinga. Ako pak nedonese cukora, onda je ves strošek, kaj do ve imamo Gjurov, mi niti jen filler neplatimo. — No, Gjura, bu dobro tak?

Dobro! — odgovori Šalen smejuč i nadržec si brke.

V drugim hipu već ide Gjura s Dobrovoljec Imbrom v štacun, gosponu Herkules Jožefu, koj čuda da na svoje gospodarstvo. Bog oslobodi, da bi mu što rekel: gospon štacunar, nego gospon Herkules ili gospon trgovec.

Za čas dojdu pod oblok gospona Herkuleša.

Šalen Gjura poruzi po obloku i veli: Gospon Herkules, naj se najenput staneju!

Što je to? — zahrumi nešti v hiži.

Naj se staneju gospon Herkules, ne je dobro!

Na ove reči skoči gori trgovec z postelje, kak da bi ga što na razju hitil; vužge sveču i ide k obloku.

Što je to? — pita srdito. Stražani — odgovori Gjura.

Pak kaj bi radi s menom tak kesno? Naj dojdu vun, nekiš bes njim je štacuna podkopal, — čuje se z vuna odgovor.

Huh, da ti ljubim devetsto devetdeset devet jezer zelenih piškorov — das ist merkwürdig! Sapperlott hin und herr, wo ist mein revolver! Kurz und lang, Schnitbank, wass soll ich jetz machen!

I v drugim hipu već ružiju štacunska vrata. Odpreju se širom i med njimi stoji gospon Herkules; v levoj ruki sveča, a v desnoj pak revolver koj stoji čvrsto vu ruki kak trstika na vodi.

De je što? — pita prestrašeno. Tu smo. Dober večer n im Bog daj! Oj, joj, vi ste to Gjura? A de su lopovi, koji su mi štacuna podkopali?

Taki njim povem, samo predi mi naj daju dve kile cukora. — Žena je kuma Picek Franciki, pak bi rada nekše kolace spekla za zutra. Več, me zvečera poslala po njega, ali ja sam za to pozabil; zato sam si mislil, ve bum ga kupil, da tak s žalostnim glasom dojdem knjim.

Štacunar sumljivo pogledne na čoveka, ali da je spazil, debelu batinu pod pazduhom, mislil si je, ov mora biti na straži, kajti samo stražani nosiju sobom batinu; i drugač kaj bi iskal tak kesno pri meni. — S tim odpre kištu, v seče dve kile cukora, zamota ga v papir i da mu prek.

Gjura plati cukora, dēne ga pod kaput. Hvala njim lēpa, kaj su se stali! Lehku noč! I stim se odpravljaju vun.

Je, kam idete? pita štacunar. A kaj je s štacunom? Idemo vun, da poglednemo, kaj je za falinju.

Ve već je nē mogel strpeti Gjura, da se nebi nasmejaj na glas tak da je hrumelo.

Eh, naj si samo ležeju, veli štacunaru smejuč, naj se ničesa nebojiju. Štacun je čeli, kak je bil samo moj krampampulin se nē mogel skuhati prez cukora, zato smo došli sim.

Zbogom! Lehku noč! I dok bi štacunar štel pregovoriti, već su nočni putniki zniknuli.

No, tak me još ničši ne narezal, — zdehne vu sebi i teže si spat.

Od potlam ga svigdar zimica stere, da čuje ovu reč: krampampulin.

Em. Kollay.

Aufzac Lexi.

nosil i k srdcu pritiskal. On, komu Bog diete prikaže nije nikada posve zapuščen. Ali hod za Miškecom . . . Oh! . . . Tomu sam ja bil krivec! . . .

»A kada smo ga spustili u grob, zrušila se je njegova starica mati i moja Jelica, njegova zaručnica na zemlju, od prevelike žalosti. Ah, — ja vam dalje nemogu pripoviedati! — Prežalostno je bilo . . . .«

»Ja sam Miškecovu mater poslie k-sebi uzal. Ona je i danas još kod mene . . . . pak kada mi više krat veli, kako sam joj dobar, — još belji od njezinog pokojnog muža, onda me nekaj prebodne kroz srce i zatim odmah mislim na premilostivoga gospodina Boga u nebu, koj će ljude milostivo suditi, kak je to naš gospodin kapelan povedal i meni obečal.«

»Ali zvierokradica od tog doba više nisam bil. — Nikada više! Iz početka mi se je težko videlo zvierokradju cstaviti, ali je išlo: Zvierokradica za mog života više nisam bil!«

»Tko je zamku podlegel, koja je prozrokovala Miškecovu smrt, da današnjeg dana nitko nezna izvan našega gospodina kapelana. Ali danas sam moral s tom govorniti, bilo mi je odviše težko pri srdcu baš danas, jer današnji dan je baš godišnjica, kada sam ja prije trideset godinah onu poslednju nesretnu lovinu načinil. Ja znam, da će moja tajna biti kod vas dobro spravljena. Čuvajte ju dokle budem živ, a po mojoj smrti ju pripoviedajte . . . . moji dani su odbrojeni . . . .«

Prošle godine k vuzmu, kada zvonovi veselo navieštaju da je spasitelj od mrtvih stal, je stari Šmidbauer u visokoj starosti preminul te je na sam vuzem ležal na skolkah, a sada počiva na groblju, polag svoje još za života izrične želje, tik poleg Miškeca i onde čekaju oba poslednji dan onoga velikoga gorestajanja, koje je Kristus zajamčil riečmi: »Nebo i zemlja će proći, ali moje rieči neću proći!«



# STOCK - COGNAC MEDICINAL

szavatolt valódi borpárlat

## Camis és Stock

gőzpároló telepéből,

### BARCOLA.

Cognac-gőzfőzde, állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt. 866 5-52

Kapható minden jobb üzletben.



Igazán HONI gyártmányú

# kosár és fonott bútorok,

különösen utazó-, kettős fedelű és egyéb kosár, továbbá gyékény, vessző, spanyolnád és bambuszából készült gyönyörű kivitelű bútor, végül változatos dísz tárgy jutányos áron kapható:

## Kosár és fonott-bútor telepen

788 3-20

### MURAVID.

Hllomás:

### Kotor-Hleódomború.

Kivánatra árjegyzék ingyen és bérmentve.



### Szőlőoltvány, amerikai és hazai vesszőeladási hirdetés.

A nagyméltóságú Földmívelésügyi Miniszterium 60900/1906. számú szokványrendelete szerint válogatott első osztályú sáma és gyökeres

### Ripária-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemestett, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és esemege fajú

### gyökeres fás és zöldoltványok

ugyanintén hazai sáma és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra.

### Badacsonnyvidéki Szőlőtelep kezelősege, Capoteza, (a Balaton mellett.)

869 7-26



Törvényesen védve. **„Kangya-sósorszesz”** Törvényesen védve.

Legjobb fájdalomcsillapító, kitűnő, nélkülözhetetlen hálszjer bedörzsölésre.  
agy üveg ára 1 K. 50 fill.  
867 6-52 Kis üveg ára 80 fill.

Kapható: Csáktornyan a gyógyszerertárban és az egyedüli készítőnél:

**Sziics Sándor gyógyszerésznél Kiskomárom  
Zalamegye. (Számos elismerő levél).**

## Pozor seljaci i tkalci!

eden paklec pamuka iz ces. kralj. povil predionice i tkao-nice iz Lubljane, stare vage 10 štrno kao obično stoji kod mene samo 4 K. 06 fill. ili 2 for. 03 nč., jedan paklec iz-vrstnog pamuka druge vrsti isto tako 10 štrne stare vage 3 K. 70 fill. ili 1 for. 85 nč.

Neka nijedan tkalac i seljak ne propusti, da si nabavi kod mene pamuka. Iz varazdinske tvornice: platno za plahte i za svaku porabu 156 cmt. široko metar samo jednu krunu, K 1.—, Platno 75 cmt. široko dobre vrsti 44 fill. metar. Preporučujem svoje bogato skladište manufakturne robe kao gunjeve, poplone, ženske i muške konfekcije, š-šira, cipela; putnih potrebština, igračke, galanterijske i pomodne robe i kolica za novorođenčad.

Varazdinska jeftinoća. Trgovačka kuća (Waarenhaus)

### LAZAR DEUTSCH,

Franjevački trg br. 6. — Telefon br. 42.  
909 1-\*

## 4088/tk. 908. Árverési hirdetés.

A csáktornyai kir. járásbíróság közhírre-teszi, hogy Wollák Rezső csáktornyai ügyvéd által képviselt Kutnyák Imre pap-hegyi lakos végrehajtatónak Iliás János pap-hegyi lakos által képviselt kisk. Vurusics Francziska Elek Jozsefa és nkoru Vurusics Mária paphegyi lakos végrehajtást szenvedettek elleni 188 kor. és 188 kor. tőkek és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a végrehajtási törvény 144 146 §§-ai alapján elrendelte, minek folytán végrehajtatónak 188 kor. tőke ennek 1906 január 1-től járó 5%, kamatai 29 kor. 90 fillér per, 14 kor. 60 fill. végrehajtás kérelmi mégis 188 kor. tőke ennek 1908 évi január 1-től járó 5%, kamatai 36 kor. 90 fill. per 14 kor. 60 fill. végrehajtás kérelmi 26 kor. árverés kérelmi és a még felmerülő költségekből álló követelése kielégítése végett a nagykanizsai kir. tszék és a csáktornyai kir. bíróóság ke-rületéhez tartozó s a VI. hegykerületi 37 sztkjvben 162 hrsz. ház és udvarnak kisk. Vurusics Franciska Elek Jozsefa és nkoru Vurusics Mária illető fele 326 kor. becsáron az u. o. 37 sztkjvben 161 hrsz. erdő gyümölcsös és szántónak ugyanazokat illető fele része 220 kor. becsáron az u. o. 2240 sztkjvben 154/14 hrsz. szántó egészben 24 kor. becsáron, az u. o. 240 sztkjvben 154/21 hrsz. gyümölcsös 58 kor. becsáron, az u. o. 2240 sztkjvben 54/22 hrsz. erdő 40 kor becsáron VI. Hegykerület község házánál 1909. évi január hó 25 napján v. e. 10 órakor

Wollák Rezső csáktornyai ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitelt becsár, amennyiben a VI. hegykerületi 37 sztkjvben 161 az u. o. 2240 sztkjvben 154/14. 154/21. 154/22. hrsz. ingatlanok a kikiáltási ár 2/3-ánál az u. o. 32 sztkjvben 162 hrsz. ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb árban eladni nem fog.

Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni és pedig 32 k. 60 f. 22 k. 2 k. 40 f. 5 k. 80 f. és 4 koronát.

Vevő, amennyiben a becsárnál magasabb ígéretet tett, köteles nyomban százaléka szerint megállapított bánatpént általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. Ha ezen kötelezettségének elegendet nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverésben, mely haladéktalanul folytatandó, részt nem vehet.

Ha az árverés folytatásában senki sem tesz újabb ígéretet, előbb azonban, más is árverelt az ingattan az által illetőnek több ily árverelő közül a legelőbbet ígérő által megvettnek jelentendő ki. Ha ez az ígért a becsárnak meghaladja az előbbi pont rendelkezési alkalmazandók.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben megépedig az első az árverés jog-erőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanattól 30 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 45 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés nap-jától számítandó 5% kam. együtt az árve-rési feltételekben meghatározott helyen és módokatok szerint lefizetni.

Csáktornya, 1908. okt. 29.

## 369/908. Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírre teszi, hogy a csáktornyai kir. já-rásbíróóság 1908. évi Sp. II. 434/3. 433/3 sz. végzése következtében dr. Hidvégi Miksa ügyvéd által képviselt Graner és Csaka-turner cég javára Vinkovics Adolf és társa ellen 200 kor. és 200 kor. s jár. erejéig 1908. évi szeptember hó 26-án foganatosított biztosítási végrehajtás után lefoglalt s 968 koronára becsült Vinkovics Adolf és Prelozsnjak Istvánnál: üzleti felszerelvények, rövid áru, fűszer áru, 1 kanca ló, 1 kanca csikó és 1 szekérből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. já-rásbíróóság 1908. V. 576 és 535/2 számú vég-zése folytán 200 és 200 kor. tőkötvetelések és ezek járulékaí ereg bíróság már megá-lapított költségek erejéig Miksavaron leendő eszközlésére

1908. évi december hó 21-én délelőtt 10 órakor határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szán-dékok ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbet ígérőnek, becsáron alul is el fognak adatni.

# NESTLÉ

**GYERMEKISZTJE**  
 csecsemők, lábbadozók  
 gyomorbetegségek részére.  
**A LEGJOBB ALPESI TEJET TARTALMAZZA**  
 Egy doboz ára 1 kor. 80 fill. Kapható minden gyógyszerárban  
 és drogeriában, ugyanott ismertető iratok ingyen.

Egy jó erkölcsű fiú

# tanulóknak felvétetik

Prostenik Gusztáv vaskereskedésében  
Csáktornya.

915 1-1



**GZIM: AZ ÚJSÁG**  
BUDAPEST, RÁKÓCZI-ÚT 54.

A varaždini szövőgyárban

mig a készlet tart

**gyapotszövetek**

darabonként is

**olcsó áron kap-**

**hatók.**

Vu varaždinskim fabriku za  
tkati

dok zaliha drži,

**pamučna tkanina**

komad i po komadu

**za fal cěnu se dobiva.**

913 1-1



## Karácsonyi és újévi ajándéknak

alkalmas: díszművek, ifjúsági iratok, képes-  
 könyvek, albumok, egyszerű és díszesebb  
 kivitelű imakönyvek, levélpapírok közön-  
 séges valamint díszes dobozokban, úgy-  
 szintén művészi kivitelű képes levelező-  
 lapok nagy választékban kaphatók:

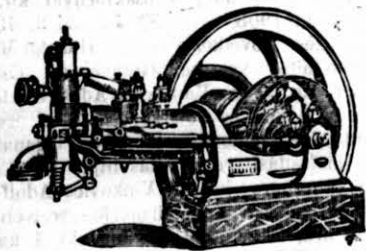
## fischel fülöp (Strausz Sándor)

könyvkereskedésében

**Csáktornyan.**



Legmesszebbmenő jótállás! Kódvázó fizetési feltételek!



**A drezdai motor-gyár részvénytársaság**  
Németország egyik legrégebb és  
legnagyobb

**motorgyára**

szállítja az elismert legkiválóbb, legtartósabb, leg-  
szabatosabb járásu, legbiztosabb és legolcsóbb üzemű  
Benzin, Nyersolaj, Gáz, Acetylen,  
Szivógáz

motorokat és lokomobilokat

Vezérképviselet és raktár: Gellért Ignác és Tsa.  
Budapest, Teréz-körút 41.

917 1-13

Telefon szám: 13-91.

**Gabona árak. — Ciena litka.**

mmáza	1 m-cent,	kor. fill.
Buza	Pšenica	23 00—
Rozs	Hrż	18 00—
Arpa	Ječmen	14 50—
Zab	Zob	16 00—
Kukoricza uj	Kuruza nova	13 75—
Fehér bab uj	Grah beli	14 50—
Sárga bab	» zúti	13 50—
Vegyes bab	» zínésan	13 00—
Kendermag	Konopljeno seme	18 00—
Lenmag	Len	22 00—
Tökmag	Koščice	26 00—
Bükköny	Grahorka	17 00—

„M-i-t? — „Papa megengede! Hisz' valódi Antinicotin-cigarettafüvek fadobozban!”



Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi! Minden fadoboz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.

872 7—38

**Vadászok figyelmébe.**

fegyverek, revolverek  
**30—50** százalékkal

olcsóbban kaphatók nálam, mintha másutt részletfizetésre vásárolna.  
Kérje ingyen és bérmentve legújabb árjegyzékemet Halászlai, vadászati, torna, vívó és egyéb felszerelésekből állandóan dús raktár.

**Földes L.**

fegyver és sportolkek üzlete.  
Budapest, II. Rákóczy-ut 6.  
Naponta 100 csomagot küldök vidékre.  
20 koronán aluli rendelések, csakis a pénz előzetes beküldése mellett eszkozölhetők.

807 4g—52

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Gapsici comp., a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióan bizonyult háziáser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közvényénel, osznál és meghűléseknel, bedörzsöléskeppen használva.

**Figyelmeztetés.** Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosaak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerárára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi aszóküldés.

**Fischkandel Leó szücs**

VARAŽDIN, VIDOVSZKI-TÉR 4.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy Berlinben e szakmában töltött 15 esztendő után fenti helyen levő saját házamban önnállósítottam magam.

Készílek mindennemű szörme-boát, utazó- és városi bundát, lábszákot, úgyszintén női kabátot mérték után. Bármily javítást, általában e szakba vágó minden munkát elvállalok és lelkiismeretesen és jutányosan végzem.

Elvállalok mindennemű szörmeárut szakszerű nyári megőrzésre, melyekért megfelelő anyagi felelősséget vállalok.

Legmagasabb áron veszek mindennemű vadat.

A legpontosabb kiszolgálást biztosítva, kérem minél számosabb megbizásait.

Teljes tisztelettel.

887 4—6

**Fischkandel Leó szücs.**

Bővebb felvilágosítást ad szivességből Csáktornyan: Masztnak József, Kossuth Lajos-utca 13.

**Karácsonyi és ujévi ajándékoknak**

különösen alkalmas



**arany-ezüst-kinaezüst**



913 1—\*

árak,

**dísz tárgyak, órák, ékszerek,**  
nagy választékban kaphatók

Rosenfeld J.

óra- és ékszerüzletben Csáktornya.

**Csáktornya Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság Csáktornyan.**

**Értesítés.**

Tisztelettel értesítjük, hogy 1909. évi január 6-ával megnyitjuk **hetilbetét ületágunk IX. csoportját**, amelynél:

- hetenkint legalább 1 korona (= egy részlet) fizetendő;
- a befizetés 184 hétre terjed;
- a 184 hét lefolytával minden 184 koronával befizetett részlet után 200 korona fizetetik vissza;
- a 16 koronát kitevő különbözet a befizető kamatja, a mely 5%-os kamatozásnak felel meg;
- ezen kamatnak töke-kamat adóját az intézet viseli;
- minden 1 koronás heti befizetéssel 200 koronáig terjedő kölcsönelőleg kérelmezhető adóslévre;
- 100 korona kölcsönelőleg után hetenkint 14 fillér kamat (=7.28%) fizetendő;
- a kölcsönvevő előlegét bármikor is visszafizetheti, a melylyel további kamatfizetési kötelezettsége megszűnik;
- elköltözés, elhalálozás s egyéb körülmények következtében is leszámol az intézet anélkül, hogy a befizető kamatvesztéséget szenvedne;
- beiratási díj s költségek nem számítatnak s vidéki befizetők részére postatakarék-pénztári befizetési lapokat az intézet díjmentesen ad.

A részvételi hajlandók szívcskedjenek ebbeli szándékukat az intézettel szóval vagy levélileg közölni, ahol is egyéb felvilágosítások is készséggel nyujtatnak.

890 4—5

**AZ IGAZGATÓSÁG.**



Köhögés, rekedség és hurut ellen

nincs jobb a

871 3-10

— RETHY-féle —

**pemetefü cukorkánál!**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-félét kérjük mivel sok haszontalan utánczata van,

1 doboz ára 60 fillér,

Csak RETHY-félét fogadjunk el!



## Értesítés.

Van szerencsém értesíteni, hogy helyben a **Petőfi-utcai** saját házamban (volt **Neuwirth-féle**) egy hivatalosan felülvizsgált és az összes egészségügyi követelményeknek megfelelő

## mészárszéket

nyitottam. — Allandóan friss, erőteljes húsokat a lehető jutányos áron fogok árulni.

Szíves pártfogásukat kérve, maradok

teljes tisztelettel

914 1-1

MEIDER BERNÁT.

## Hirdetések

felvételnek e lap kiadóhivatalában.

## Kelemen Béla, férfi- nőidivat- és játékarúháza Csáktornyan.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására adni, hogy üzletemet tetemesen megnagyobbítva, raktáramat minden igényeknek megfelelően felszereltem. A közelgő karácsonyi és ujévi ünnepekre, erre alkalmas ajándéktárgyakból

## fényes kiállítást

rendeztem, melynek bármikori megtekintésére tisztelettel meghívom.

Teljes tisztelettel KELEMEN BÉLA.

897 2-4

Férfi- és női BOX CIPŐK  
8 K. 50 fill.-től feljebb kaphatók.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítek, meg nem felelő árú visszavétek.